Бага боловсролын шинэчлэлийн асуудалд

Ph.D, профессор
Ц.Нацагдорж

2015-2016 оны хичээлийн жил

Бага боловсролын шинэчлэлийн асуудал

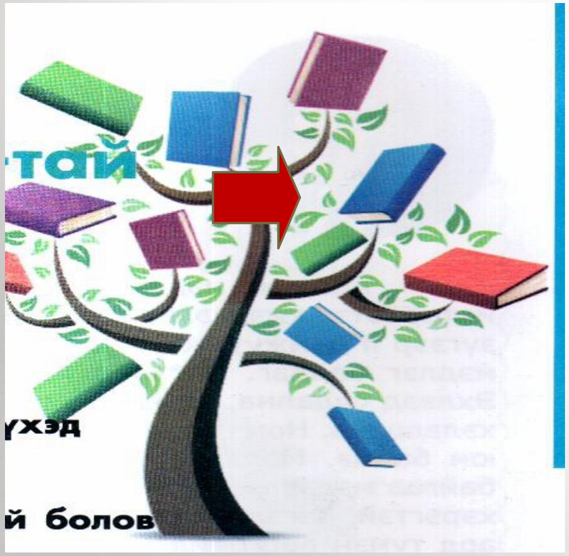

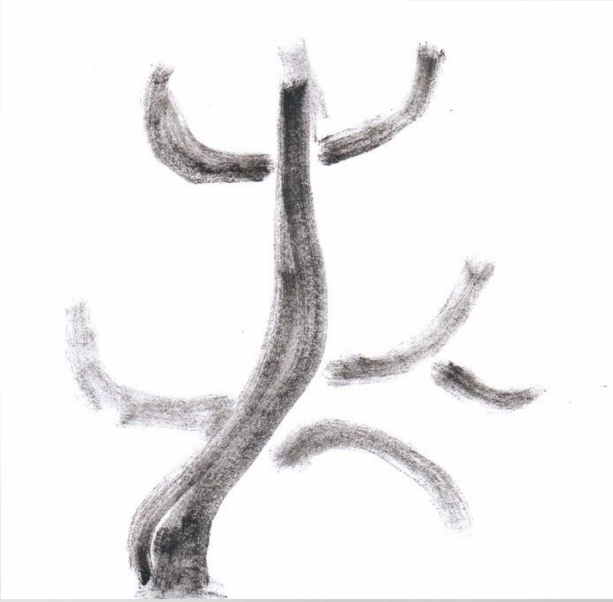

- Онол, үзэл баримтлал, үйл ажиллагааны чиг хандлага зайлшгүй хэрэгтэй

Бага боловсролын шинэчлэлийн асуудал

Уламжлалгүй шинэчлэл гэж байхгүй

Уламжлал нь үнэт зүйлийг бий болгоно

Уламжлал-үнэт зүйлгүй бол их далайд сэлүүргүй завьтай гарсантай адил

Уламжлал шинэчлэл байхгүй бол хувь хүн, байгууллага дампуурах болно.

Дэвшүүлж буй асуудал

Дэвшүүлж буй асуудал

Энэ тохиолдолд багш, шавийн харилцаа орхигдож, харилцааны тэнцвэр судлагдахууны тал уруу хэлбийсэн байна. Үүнийг академик сургалт гэнэ

Дэвшүүлж буй асуудал

Багш голлох үүрэгтэй болж харилцааны тэнцвэр багшийн тал уруу хэлбийсэн байна. Үүнийг “багш төв”-тэй сургалт гэнэ

Дэвшүүлж буй асуудал

- **Шавь голлох үүрэгтэй болж харилцааны тэнцвэр шавийн тал уруу хэлбийнэ. Үүнийг “шавь төв”-тэй сургалт гэнэ**

Академик сургалт

Мэдлэгт суурилна. Багшийн заасныг эргэж мэдээлнэ

Мэдлэгээ амьдралд хэрэглэж чаддаггүй , мэдэхгүй юм байхгүй, чадах зүйл байхгүй

Судлагдахуун төвтэй багшлахуй

Багш төвтэй сургалт

Багш төвтэй багшлахуй

Сонсоход суурилна. Хуулбарлан дууриаж сурна

Хэн нэгэн зааж, зурж өгөхгүй бол юу ч хийж чадахгүй.

Шавь төвтэй сургалт

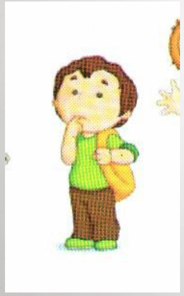

Чадамжид суурилна. Өөрөө сэтгэж сурна.

Чадамжаараа мэдлэг бүтээнэ. Бие дааж ажиллана

Шавь төвтэй багшлахуй

Дэвшүүлж буй асуудал

Бага боловсролтон гэж хэн бэ?

Бага боловсролтон гэж хэн бэ?

Монгол үндэстний шинж төрхтэй болсон байх

Сонсох
Ярих
Унших
Бичих

Ойлгох чадвар эзэмшсэн байх

Сурах арга барил, бие даасан, бүтээлч үйлийг эзэмшсэн байх

- ✓ Мэндлэх хүндлэх ёс
- ✓ Ахчилах дүүчлэх ёс
- ✓ Хэл соёлоо дээдлэх
- ✓ Уламжлал, түүхээ мэдэх
- ✓ Зан заншлаа мэдэх

Бага боловсролын багш бэлтгэх тогтолцоо

- Шавь төвтэй багшлахуйн менежментийг эзэмшсэн бага боловсролын багш бэлтгэх онол, үзэл баримтлал, арга технологийг шинээр боловсруулах шаардлагатай болоод байна. **Багш төвтэй багшлахуйн менежментийг халах цаг болсон**

Хүүхдийг шинжин таних арга барил эзэмшсэн байх. Үүний тул СХ зүй, сэтгэл судлал, мэргэжлийн дидактикийн хөтөлбөрт бага насны хүүхдийг судлах, мэдээлэл боловсруулах, оношлох арга зүйг эзэмшүүлэх

Сурах үйлийг сэдэн өдөөх/мотивация/, мэдлэгийг хамтран бүтээх/конструкция/ арга технологи эзэмшүүлэх

Цөм хөтөлбөр, сурах бичигт анализ хийж, ололт, дутагдлыг нээн илрүүлж, ололтыг нь бататган, дутагдлыг нь нөхөн гүйцээх арга барил эзэмшүүлэх

Бага боловсролын багш бэлтгэх тогтолцоо

Сурган хүмүүжүүлэх ажлаа шинжлэх ухааны үндэслэлтэй төлөвлөьлөх, зохион байгуулах, үр дүэнг тооцох, үйл ажиллагаандаа дүгнэлт хийх, цаашид ололтоо бататгаж, алдаа дутагдлаа засч ажиллах зэрэг багшлахуйн менежментийг эзэмшсэн байх

“Багшлахуй болон суралцахуйн менежмент”, “гэр бүлд зөвлөгөө өгөх, эцэг эхтэй ажиллах” хөтөлбөрийг багш бэлтгэх сургуулийн сургалтын төлөвлөгөөнд тусган оруулж хэрэгжүүлэх

Багш бүрийг монгол хүн болгон төлөвшүүлэхийн тулд хэл, утга соёл, зан заншил уламжлал, ертөнцийг үзэх үзэл хандлагыг төлөвшүүлэх болгох

Бага боловсролтны түвшин тогтоохуй

Хэл яриа сэтгэхүйн түвшин

Соёл урлаг, гоо сайхны түвшин

Сэтгэлгээний түвшин

Оюун ухааны түвшин

Хөдөлтөр технологийн түвшин

Бага боловсролтны түвшин тогтоохуй

Түвшин тогтоолтод анализ хийж дүгнэлт гаргах, түүний мөрөөр ажиллаж үр дүнд хүргэх арга зүйг эзэмших

Гарааны түвшинг тогтоох

Ахицын түвшинг тогтоох

Хүрсэн түвшинг тогтоох

Танин мэдэх сэтгэлгээний аргыг эзэмшихүй

Анализ синтезийн арга

Индукц дедукцийн арга

Аналоги арга

Анализ синтезийн арга

- Ямар нэг мэдлэгийг амжилттай эзэмших нь зөвхөн багшийн заах арга барилаас хамаарах төдийгүй сурагчдын сэтгэхүйн үйл ажиллагаанаас ихээхэн шалтгаална. Сурагчдын сэтгэхүйн үйл ажиллагаа нь багшийн заах арга барилаар сэдэгдэн үүснэ. Ийм учраас багш хүн зөвхөн хичээл заах аргаа нягтлан боловсруулахаас гадна сурагчдынхаа сэтгэн бодох үйл ажиллагааг хөгжүүлэхэд онцгой анхаарах шаардлагатай

- Анализ синтез нь хүмүүсээс хүрээлэн буй орчноо болон түүний бодит зүй тогтол, харилцаа холбоог танин мэдэх сэтгэхүйн үйл ажиллагааны нэн чухал зам юм. Аливаа үзэгдэл, вмсын чухал шинжүүдийг нээж оло төсөөтэй ба ялгаатай

Индукц дедукцийн арга

❖Энэ бол сэтгэхүйн үйл , оюун дүгнэлтийн янз бүрийн хэлбэр юм. Хүний танин мэдэхүй нь тодорхой баримтаас ерөнхий дүгнэлтэд хүрэхийг индукцийн арга гэнэ.

❖Ерөнхий дүгнэлт тодорхойлолтоос тодорхой баримтад хүрэхийг дедукц гэнэ.

❖Индукцийн арга нь сурагчдыг ихээхэн идэвхжүүлдэг бөгөөд багшаас ихээхэн мэдлэг, бэлтгэл чармайлт, бүтээлч ажиллагаа шаардана.

❖Сурагчдад хялбар ойлгогдохгүй, багшийн удирдлагын дор

аналоги

- Аналоги бол танин мэдэх сэтгэхүйн үйл ажиллагааны нэг арга юм. Нэг үзэгдлийн шинжийг нөгөө үзэгдлийн шинжтэй эсвэл нэг үзэгдлийн хэд хэдэн шинжийг хооронд нь жишин харьцуулж ижил төстэй ба ялгаатай шинжийг нээн илрүүлэхийг аналоги арга гэнэ. Жишээ нь: *Сайхан цэцэг ургажээ. Анхилуун үнэр ханхалсан сайхан цэцэг ургажээ.*

Анхаарал тавьсан та бүхэнд баярлалаа